

**Ključne skupne ugotovitve samoevalvacije študijskih
programov prve, druge in tretje stopnje
Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani
v letu 2017**

Ljubljana, januar 2018

V letu 2017 so skrbniki študijskih programov Fakultete za družbene vede opravili redno samoevalvacijo študijskih programov prve, druge in prvič letos tudi tretje stopnje, glede na predpisane smernice Univerze v Ljubljani. Skupne ugotovitve so pripravljene na podlagi posredovanih poročil s strani skrbnikov študijskih programov 1., 2. in 3. stopnje.

V letu 2017 so bile opravljene samoevalvacije na naslednjih **prvostopenjskih** programih:

- **Univerzitetni študijski program Analitska sociologija**, samoevalvacijo opravil izr. prof. dr. Samo Uhan
- **Univerzitetni študijski program Družboslovna informatika**, samoevalvacijo opravil izr. prof. dr. Gregor Petrič
- **Visokošolski študijski program Družboslovna informatika**, samoevalvacijo opravil izr. prof. dr. Gregor Petrič
- **Univerzitetni študijski program Evropske študije**, samoevalvacijo opravil doc. dr. Boštjan Udovič
- **Univerzitetni študijski program Komunikologija – medijske in komunikacijske študije**, samoevalvacijo opravil doc. dr. Dejan Jontes
- **Univerzitetni študijski program Komunikologija – tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Urša Golob Podnar
- **Univerzitetni študijski program Kulturologija**, samoevalvacijo opravil doc. dr. Mirt Komel
- **Univerzitetni študijski program Mednarodni odnosi**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Ana Bojinović Fenko
- **Univerzitetni študijski program Novinarstvo**, samoevalvacijo opravil doc. dr. Igor Vobič
- **Univerzitetni študijski program Politologija – obramboslovje**, samoevalvacijo opravila doc. dr. Maja Garb
- **Univerzitetni študijski program Politologija – študije politike in države**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Igor Lukšič
- **Univerzitetni študijski program Politologija – študije demokracije in upravljanja**, samoevalvacijo opravila prof. dr. Alenka Krašovec
- **Univerzitetni študijski program Sociologija – upravljanje organizacij, človeških virov in znanja**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Maša Filipovič Hrast

V letu 2017 so bile opravljene samoevalvacije na naslednjih **drugostopenjskih** programih:

- **Magistrski študijski program Družboslovna informatika**, samoevalvacijo opravil doc. dr. Andraž Petrovčič
- **Magistrski študijski program Evropske študije**, samoevalvacijo opravila prof. dr. Andreja Jaklič
- **Magistrski študijski program Komunikologija**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Maruša Pušnik
- **Magistrski študijski program Kulturologija – kulturne in religijske študije**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Peter Stankovič
- **Magistrski študijski program Mednarodni odnosi**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Petra Roter

- **Magistrski študijski program Novinarske študije**, samoevalvacijo opravila prof. dr. Melita Poler Kovačič
- **Magistrski študijski program Obramboslovje**, samoevalvacijo opravila doc. dr. Maja Garb
- **Magistrski študijski program Politologija – analiza politik in javna uprava**, samoevalvacijo opravil izr. prof. dr. Damjan Lajh
- **Magistrski študijski program Politologija – politična teorija**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Žiga Vodovnik
- **Magistrski študijski program Sociologija – upravljanje organizacij, človeških virov in znanja**, samoevalvacijo opravila prof. dr. Aleksandra Kanjuo Mrčela, doc. dr. Andrej Kohont
- **Magistrski študijski program Sociologija**, samoevalvacijo opravila prof. dr. Alenka Švab
- **Magistrski študijski program Strateško tržno komuniciranje**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Klement Podnar

V letu 2017 so bile opravljene samoevalvacije na naslednjih **področjih Interdisciplinarnega doktorskega študija Humanistika in družboslovje**:

- **področje Ameriški študiji**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Bogomil Ferfila
- **področje Diplomacija**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Bojko Bučar
- **področje Etnični in migracijski študiji**, samoevalvacijo opravila doc. dr. Ksenija Šabec
- **področje Javna uprava**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Marjan Brezovšek
- **področje Komunikologija**, samoevalvacijo opravila prof. dr. Tanja Oblak Črnič
- **področje Kulturologija**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Peter Stanković
- **področje Novinarske študije**, samoevalvacijo opravila prof. dr. Melita Poler Kovačič
- **področje Obramboslovje**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Marjan Malešič
- **področje Organizacijsko kadrovske študije ter upravljanje in razvoj organizacij**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Miroslav Stanojević
- **področje Družboslovna informatika**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Andrej Mrvar
- **področje Sociologija**, samoevalvacijo opravili zasl. Prof. dr. Tanja Rener in prof. dr. Alenka Švab
- **področje Tržno komuniciranje**, samoevalvacijo opravil prof. dr. Zlatko Jančič
- **področje Študije vsakdanjega življenja**, samoevalvacijo opravila prof. dr. Alenka Švab
- **področje Študiji spola**, samoevalvacijo opravila izr. prof. dr. Zdenka Šadl

Ključne skupne ugotovitve prvostopenjskih in drugostopenjskih programov:

Na študijskih programih prve in druge stopnje potekajo srečanja v okviru mesečnih sej kateder, sestankov posameznih izvajalcev predmetov, srečanj s študenti v fokusnih skupinah in srečanj s predstavniki potencialnih delodajalcev. Izvajalci študijskih programov se srečujejo ob začetku in ob koncu posameznega študijskega leta. Na fakultetni ravni prav tako mesečno poteka Kolegij predstojnikov, pred začetkom novega študijskega leta pa je organizirana tudi pedagoška klavzura. Skrbniki študijskih programov, predstojniki kateder se pogovarjajo o kakovosti izvedbe posameznega programa in sicer se vsebinska področja nanašajo na: posodobitev učnih načrtov, literature, razpravljajo o horizontalnem in vertikalnem povezovanju predmetov, o novih učnih metodah, obsegu

študijskih obveznosti, stopnji splošnega zadovoljstva študentov s študijem na posameznem programu (na podlagi letno pripravljene poročila o zadovoljstvu študentov s študijem, poročila o praktičnem usposabljanju in letnega tutorskega poročila, itd.). Vsebina teh srečanj zajemajo tudi študentsko problematiko, odnose med učitelji in študenti ter priporočila sodelavcem pri pedagoškem delu.

Pri letošnji samoevalvaciji predstojniki in skrbniki ugotavljajo, da so študentje v splošnem zadovoljni s študijem in predpisano literaturo. Velika večina študijskih programov, poleg redne letne evalvacije, izvaja tudi dodatne evalvacije znotraj kateder, s katerimi dobijo še bolj neposredne in točne informacije s strani študentov glede njihovega zadovoljstva s študijem, predlogov sprememb in morebitnih težav s katerimi se srečujejo pri študiju. Na večini programov se te dodatne evalvacije izvajajo v obliki fokusnih skupin študentov. Na vseh programih je uveljavljen tutorski sistem, ki ga katedre velikokrat dopolnjujejo tudi z organizacijo neformalnih srečanj s študenti (pikniki, strokovne ekskurzije ipd.). Na področju izmenjave in študija v tujini se vse katedre trudijo spodbujati tako študente kot tudi učitelje, da vsaj en semester opravijo v tujini. Pri tem jim je poleg mednarodne pisarne na voljo tudi pomoč učitelja koordinatorja za mednarodno sodelovanje. Pri vseh se izvaja predpisano število predmetov v tujem jeziku (pri nekaterih programih tudi več).

Na vseh programih opažajo zmanjševanje vpisa, kar je v veliki večini posledica zniževanja generacije, pri nekaterih pa tudi slabša prepoznavnost študijskega področja. V ta namen so ti programi sprejeli ukrepe za večjo promocijo študija. Kar nekaj programov tudi izvaja anketo med bruci, s katero dobijo informacije o tem, kaj je študente pritegnilo za vpis na posamezen program, s čim so zadovoljni in s čim ne, kakšna so bila njihova pričakovanja in v kolikšni meri so bila uresničena ipd., kar jim omogoča uvedbo sprememb pri promoviranju programov. Ugotavljajo tudi slabšo prehodnost med 1. in 2. letnikom, kar kažejo tudi podatki za celotno fakulteto v študijskem letu 2016/17 in sicer prehodnost iz 1. v 2. letnik je znašala 54,85 %, iz 2. v 3. letnik 75,26 % ter iz 3. v 4. letnik 82,52 %. Iz tega je razvidno, da se prehodnost z vpisom v višje letnike pomembno zvišuje. Z večjo promocijo, posodabljanjem učnih vsebin in metod ter podporo študentom tekom študija, se pričakuje še dodatno povečanje prehodnosti. Na podlagi rezultatov študentskih anket in samoevalvacije je bilo ugotovljeno pomanjkanje medpredmetnega povezovanja in prekrivanje vsebin pri predmetih na 1. in 2. stopenjskih programih. Za odpravo te pomanjkljivosti je bil sprejet ukrep za usklajevanje in razpravo o učnih ter izvedbenih načrtih predmetov programov na sejah kateder. Pri tem je potrebno biti pozoren tudi na doslednejše upoštevanje 6. člena Pravilnika o študiju na programih 1. in 2. stopnje, ki natančno opredeljuje pripravo učnega načrta, letnega načrta izvedbe programa in tedenskega načrta izvedbe učnih enot. Druga izpostavljena pomanjkljivost je pomanjkanje internacionalizacije/izmenjave tako študentov kot pedagoškega osebja na 1. in 2. stopenjskih programih. Sprejet ukrep je identificirati razloge za majhno število odhodov študentov na izmenjavo ter jih vzpodbujati z obveščanjem o možnostih izmenjave. Pri izmenjavi pedagoškega osebja pa skrbniki navajajo, da finančna sredstva sicer so na voljo, vendar da je teh premalo za nemoteno izpeljavo načrtovane poti. Sredstva se dodeljujejo na podlagi razpisov na katere se morajo pedagogi prijaviti, ponavadi že leto prej, višina pa je že vnaprej določena glede na državo v katero potujejo. Pri odhodu pedagogov v tujino gre torej za sofinanciranje stroškov poti in bivanja, katerih višina je vnaprej določena z razpisom na katerega se prijavijo, včasih pa je to vnaprej določeno višino težko izpeljati v praksi z izbiro ustreznih prevozov, namestitve, ipd. V rezultatih študentske ankete je zaznati tudi pomanjkanje vključevanja študentov v raziskovalno delo in premalo praktičnih vsebin na programih, o čemer nosilci in izvajalci tudi redno razpravljajo na sejah kateder. Na programih kjer ni predvidene prakse pri delodajalcih, se študentje srečujejo s praktičnimi

izzivi pri predmetu Praktikum, ki ga na nekaterih programih v celoti izvedejo zunanji sodelavci iz prakse. Omenjen predmet študentom omogoča stik z delodajalci in neposredne delovne izkušnje bodisi v okviru raziskovalnih projektov znotraj fakultete bodisi v dotični organizaciji ali kot prostovoljno delo študenta pri organizaciji različnih dogodkov, delavnic in poletnih šol. Katedre si tudi prizadevajo za ohranjanje stikov z diplomanti preko svojih alumni klubov. V poglobljene razprave znotraj katedrskih sestankov so na vseh programih vključeni ne samo člani katedre, vendar tudi vsi učitelji, ki sodelujejo na programu in predstavnik študentov. V izvajanje študijskih programov in procese samoevalvacije so vključeni tudi zunanji sodelavci, strokovni delavci in predstavniki delodajalcev, slednji predvsem preko vabljenih predavanj, seminarjev in okroglih miz.

Na 2. stopenjskih programih je bila ugotovljena nizka stopnja zaključevanja študija, za kar je bil sprejet ukrep, ki predstojnikom kateder nalaga obveznost organiziranja srečanja med študenti in potencialnimi mentorji magistrskih del.

Ključne skupne ugotovitve doktorskih področij znotraj študijskega programa Humanistika in družboslovje:

Skrbniki študijskih področij na 3. stopnji vsebine in strukture programov ocenjujejo kot ustrezne. Za ustreznost vsebine programov in njihovo kvaliteto skrbijo izvajalci programov tudi z uvajanjem spoznanj iz novejših teoretskih razvojev in raziskav ter s posodabljanjem znanstvene literature pri svojem delu predmeta. Vsebinska ustreznost se nanaša tako na splošno raven (teoretski in metodološki predmet) kot tudi na raven organizacije doktorskega seminarja 1 in 2. Kot velika pomanjkljivost je izpostavljena presplošna zastavljenost študentke ankete na 3. stopnji, ki je narejena za celoten program Humanistike in družboslovja, ne pa po posameznih področjih. Zaradi tega skrbniki ne dobijo konkretnih povratnih informacij študentov za njihovo področje in s tem tudi težje predstavijo prednosti ter pomanjkljivosti posameznega področja. Iz tega naslova tudi predlagajo prestrukturiranje ankete. V svojih poročilih so izpostavili tudi dve pomembni pripombi študentov in sicer nezadovoljstvo s temeljnima predmetoma ter pomanjkanjem raziskovalnega dela. Pri prvem, temeljnem predmetu Teorija družbe, gre pripomba predvsem v smer presplošnosti predmeta in premajhni specifičnosti ter preslabi povezanosti vsebin predmeta z vsebinami na matičnem področju. Pri drugem, Metodologija in epistemologija družbenih ved pa se mnenja študentov delijo glede na njihovo predhodno izobrazbo. Tisti, ki so študirali na FDV se pritožujejo nad ponavljanjem vsebin, študentom iz drugih fakultet, pa je predmet pogosto prezahteven in zato težko vzpostavijo vez med njim in matičnim področjem. Glede vključevanja v raziskovalno delo imajo več možnosti tisti študentje, ki so na fakulteti zaposleni kot mladi raziskovalci na enem od raziskovalnih centrov. Ostali, pa se v raziskovanje vključujejo glede na svoje finančne in časovne možnosti, saj ta del ni sistemsko urejen. Skrbniki predlagajo strukturno urejene mehanizme, prek katerih bi lahko najboljši doktorski študenti sodelovali kot asistenti v pedagoškem procesu na drugih stopnjah študija in tudi v raziskovanju znotraj projektov oz. centrov. Dodatna pomanjkljivost na študiju 3. stopnje je tudi pomanjkanje izmenjave za študij v tujini, kjer skrbniki vidijo krepitev predvsem v spodbujanju študentov.

UGOTOVLJENE PREDNOSTI in POMANJKLJIVOSTI izvedene SAMOEVALVACIJE ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV FDV na 1., 2. in 3. stopnji v letu 2017

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Vpeljava veščinskih predmetov izobraževanja na 1. stopenjskih programih. (izpostavljeno na programih: Komunikologija - tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi, Kulturologija, Novinarstvo).	Študentje pridobijo več praktičnih znanj/kompetenc, ki jih zahteva njihov profil na trgu dela.
Uporaba sodobnih metod poučevanja na 2. stopenjskih programih. (izpostavljeno na programih: Komunikologija, Kulturologija - kulturne in religijske študije, Sociologija, Novinarske študije, Politologija - politična teorija).	Aktivnejši študij z namenom večje vzajemne interakcije med učitelji in študenti oz. med študenti samimi; aktivna vključitev študentov v proces in rezultate učenja.
Oživitev alumni kluba na 1. stopenjskih programih. (izpostavljeno na programih: Analitska sociologija, Evropske študije - družboslovni vidiki, Kulturologija, Sociologija - upravljanje organizacij, človeških virov in znanja).	Spremljanje zaposljivosti in zaposlenosti diplomantov na trgu dela ter ustreznosti pridobljenih kompetenc.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Nizka stopnja zaključevanja študija na 2. stopenjskih programih. (izpostavljeno na programih: Družboslovna informatika, Komunikologija, Mednarodni odnosi, Evropske študije, Sociologija, Sociologija - upravljanje organizacij, človeških virov in znanja).	Predstojniki kateder organizirajo srečanja med študenti in potencialnimi mentorji magistrskih del.
Pomanjkanje medpredmetnega povezovanja na 1. in 2. stopenjskih programih. (izpostavljeno na programih 1. stopnje: Analitska sociologija, Evropske študije - družboslovni vidiki, Kulturologija, Komunikologija - tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi, ter 2. stopnje: Politologija - politična teorija, Komunikologija). Prekrivanje vsebin pri predmetih 1. in 2. stopnje.	Usklajevanje in razprava o učnih načrtih ter izvedbenih načrtih predmetov programa na sejah kateder. (Doslednejše upoštevanje 6. člena Pravilnika o študiju na programih 1. in 2. stopnje.)
Povečati internacionalizacijo/izmenjavo na 1. in 2. stopenjskih programih. (izpostavljeno na programih 1. stopnje: Družboslovna informatika (UNI), Komunikologija - tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi, Analitska sociologija,	Identificirati razloge zakaj na izpostavljenih programih študentje v majhnem številu odhajajo na izmenjavo, ter jih vzpodbuditi z obveščanjem o možnostih izmenjave.

Politologija - obramboslovje ter 2. stopnje:
Strateško tržišno komuniciranje).